ОСНОВНА ШКОЛА
"Јован Јовановић Змај"
Број: 523/1
11.06.2015.
КОВИН

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
ШКОЛСКА УПРАВА ЗРЕЊАНИН
Број: 424-614-00041/2015-15
Датум: 11.05.2015.
23000 Зрењанин
Трг слободе 10

ИЗВЕШТАЈ О СПОЉАШЊЕМ ВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА РАДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ“ У КОВИНУ

На основу овлашћења из чл. 26 и 151 Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС", бр. 72/09, 52/11, 55/13), Правилника о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС", бр. 9/12), Правилника о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС", бр. 7/11) и Решења министра просвете, науке и технолошког развоја о формирању тимова за спољашње вредновање за Школску управу Зрењанин за 2015. годину број 611-00-00046/15-15/4 од 20.01.2015. године, Тим за спољашње вредновање у саставу: Ана Божиновић, руководилац Тима; Весна Поповић и Милан Бојанић, чланови Тима, извршили су спољашње вредновање 8.05.2015.године, у Основној школи „Јован Јовановић Змај“ у Ковину (у даљем тексту: Школа).

ПРЕДМЕТ ПРЕГЛЕДА

СПОЉАШЊЕ ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА РАДА ШКОЛЕ

Спољашње вредновања Школе извршено је по члану 16. Правилника о вредновању квалитета рада установе.

Процена квалитета рада Школе изведена је на основу:

- увида у евиденцију и педагошку документацију Школе;
- опсервације редовне наставе у првом и другом циклусу;
- анализе података добијених путем интервјуа са директорком Школе, стручним сарадницама, наставницима, ученицима, родитељима и Школским одбором;
- непосредног увида у услове рада у Школи.

Резултати спољашњег вредновања квалитета рада Школе представљени су у односу на кључне области квалитета рада Школе:

Опис школе и контекст
Основна школа „Јован Јовановић Змај“ налази се у Ковину у лепом и мирном делу насеља. Испред Школе је пространа парк који улепшава амбијент. Школска зграда је стара, саграђена 1911.године, а обновљена 1975. Ове школске године уписано је 286 ученика у 17 одељења у матичној школи, и у издвојеном одељењу Мало Баваниште у којем је 7 ученика у једном комбинованом одељењу. Запослено је 30 наставника, директорка, педагог, библиотекар, наставник ромског језика и вероучитељ. Школа има запосленог наставника разредне наставе који има звање педагошког саветника. Школа поседује мелтимедијалну учионицу у којој се налази Интерактивна табла, лаптоп рачунар, пројектор и клавир. Поред тога наставници користе још три лаптоп рачунара и пројектора и 16 рачунара у информатичком кабинету. Библиотека је опремљена великим бројем књига за ученике (6912, а за наставнике 1040). У дворишту се налази издвојена учионица која се користи за ваннаставне активности. Подручна школа користи две учионице, двориште и спортски терен. Школа се препознаје у окружењу као носилац и партнер у бројним пројектима и програмима који унапређују њен рад, поједини наставници су активни у промоцији и примени иновативних и савремених процеса у образовању и на тај начин доприносе угледу и развоју Школе.

Школски програм и годишњи план	Опис квалитета
Школски програм и Годишњи план рада школе сачињени су у складу са прописима и садрже све законом предвиђене елементе. Школски програм је сачињен на основу наставног плана и програма. Годишњи план рада школе сачињен је на основу Школског програма. Глобални/годишњи планови наставних предмета саставни су део Годишњег плана рада школе. Годишњи план рада школе садржи посебне програме васпитног рада . Елементи Школског програма и Годишњег плана рада школе међусобно су усклађени. У Годишњи план рада школе уграђен је акциони план школског развојног плана за текућу годину. У Годишњем плану рада школе оперативно су разрађени структурни елементи Школског програма. Програми наставних предмета су међусобно временски и садржајно усклађени у оквиру сваког разреда. Годишњи план рада школе омогућава остварење циљева и стандарда образовања и васпитања. У годишњим плановима наставних предмета наведени су циљеви учења по разредима и образовни стандарди као и планирани поступци за проверу остварености прописаних образовних стандарда или циљева учења наставног предмета наведених у наставном програму. У оперативним/месечним плановима наставника наведено је којим садржајима ће се остварити циљеви учења предмета у датом разреду. Школски програм и годишњи план рада школе усмерени су на задовољење различитих потреба ученика. Годишњи план рада школе садржи листу изборних предмета која је сачињена на основу постојећих ресурса и изјашњавања родитеља ученика Школе. Наставници су у великој мери прилагодили годишњи план рада школе специфичностима одељења, али се тај аспект рада може даље унапређивати у правцу оперативног планирања рада са надареним ученицима. У Годишњем плану рада школе предвиђен је план израде ИОП-а 1 и 2.на основу анализе напредовања ученика у учењу, а	

ИОП 3 је поменут само у општим назнакама.

Факултативни програми и план ваннаставних активности сачињени су на основу интересовања ученика и постојећих ресурса. У Школи се, поред редовне наставе на српском језику, реализује и настава на ромском језику са елементима националне културе. Присутно је мноштво могућности за ваннаставне активности и постигнућа ученика из тих области се промовишу и истичу свим учесницима у животу Школе и шире, кроз разноврсне облике маркетинга и промоције школских успеха.

У Годишњем плану рада школе наведене су одговорности, динамика и начин реализације Програма заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања. Превентивне активности се планирају и реализују континуирано и систематично, процедуре поступања у случајевима насиља су познате наставницима и спроводе се по птреби. У учионицама се налазе истакнута правила понашања ученика, а у школским документима је предвиђен и редован рад Форум театра као облика решавања конфликата и других вршњачих проблема.

У овој области квалитета реализовани су сви стандарди на највишем нивоу.

Настава и учење	Опис квалитета

Посетом часовима обухваћено је 40% наставника. Остварени су сви стандарди од којих само два нису на највишем нивоу. На већини посећених часова наставници су јасно истицали циљеве часа и давали потребна упутства за рад. Ефикасно су користили време и повезивали делове часа. Ученици су усмеравани да решавају задатке разним техникама и примењују различите методе учења.

Увођење ученика у процес учења на већини часова одвијао се на начин који је активирао пажњу готово свих ученика. Наставници дају јасне инструкције ученицима, постављају прецизна и подстицајна питања која захтевају од ученика да размишљају о предмету учења и да повезују садржаје. У уводним активностима користе се различите активности у које се укључује већина ученика у одељењу. У комуникацији са ученицима наставници их подстичу на самосталност у размишљању, остављају довољно времена за одговор и похваљују квалитетне одговоре. У вођењу дијалога постављају помоћна питања, а укључују и друге ученике као подршку.

Наставници су прилагодили начин рада образовно васпитним потребама ученика. Наставни материјал је прилагођен индивидуалним могућностима ученика. Ученици који уче према циљевима ИОП-а имају посебне задатке које наставници редовно припремају. Ови ученици су посвећени раду, наставници их мотивишу и помажу им током часа, али на начин који их не дискриминише. Ученици који теже или спорије напредују, а уче по редовним програмима, добијају прилику на часу да покажу шта су успешно научили или урадили. Ученици ромске националне мањине и ученици из хранитељских породица уклопљени су у наставни рад, упућени су на другу децу и наставника у процесу учења..

Диференцираним задацима и индивидуализованим приступом, наставници су плански приступили остваривању предметних задатака и циљева наставе. Иако је већина наставника кроз рад укључила прилагођавање индивидуалним карактеристикама ученика, још увек има наставника код којих постоји простор за унапређивање у овој области.

На већини часова наставници су примењивали поступке којима су упућивали ученике да користе претходно научено и на тај начин повезују садржаје различитих предмета.

Низом поступака, наставници су стварали подстицајну атмосферу за рад на часу.

Правилник о оцењивању ученика се примењује, наставници развијају и користе педагошку документацију која се односи на праћење напредовања ученика. Атмосфера на часовима је радна, наставници омогућавају ученицима да дискутују, подстичу их на

коментарисање, давање идеја и процењивање својих одговора и одговора других. Иако већина наставника препознаје значај формативног оцењивања и континуираног праћења напредовања још увек постоје наставници који нису на адекватан начин и доследно применили све могућности оваквог вредновања.

Стандарди у овој области су добро остварени, али ипак постоји простор за даље унапређивање. На појединим часовима нису у довољној мери присутни поступци за активирање ученика у складу са њиховим индивидуалним могућностима и информисање о квалитету њиховог рада на часу и напредовању у учењу.

Образовна постигнућа	Опис квалитета

Резултати на завршним испитима посматрани су у периоду од школске 2010/11. до 2013/14.године. Само школске 2011/12.године остварени су сви нивои из српског језика. Из математике је дошло до побољшања у погледу остварености средњег и напредног нивоа, док је основни знатно испод републичког просека. За напредак се може сматрати што је остварност средњег нивоа из српског језика подигнута са 4% (школске 2010/11.) до 39% школске 2013/14.године, као и из математике са 6% до 30%, и у истом периоду. Основни ниво је из српског језика је виши него из математике, а школске 2011/12. и 2012/13.године је остварен у прописаним вредностима. Уз описане резултате, Школа је, у посматраном периоду, најчешће била изнад општинског просека бодова, али испод републичког.

Процес оцењивања је усклађен са ученичким постигнућима на завршном испиту.

Школа организује припреме за полагање завршног испита, као и допунске часове за ученике којима је потребна додатна помоћ за савлађивање градива. Ови часови се редовно организују, ученицима се нуди додатна подршка, а код ученика који редовно похађају ову наставу примећује се напредак у учењу. Ипак, одзив ученика није увек задовољавајући, што представља проблем који школа покушава да реши.

Социјално економска ситуација није повољна, а многе породице нису у стању да помогну ученицима у учењу. Сарадња између школе и породице постоји, и родитељи исказују позитивна мишљења о напорима које школа улаже да помогне ученицима у учењу и решавању свакодневних проблема. Појава напуштања школе од стране ученика није присутна.

Закључак: Резултати на завршном испиту нису на нивоу Републичког просека, али запажа се позитивни помак. Школа предузима активности којима би побољшала успех ученика, организује допунску и припремну наставу, и прати њихове ефекте.

Подршка ученицима	Опис квалитета

На основу свих доказа прикупљених током посете Школи, област Подршка ученицима је област чији су стандарди остварени на највишем нивоу квалитета. Присутна је свест свих о важности пружања адекватне психо-социјалне и образовне подршке сваком ученику, а нарочито деци са сметњама у развоју и из осетљивих група .

Редовно се прати њихово напредовање како у области образовних постигнућа тако и у стицању социјалних и комуникацијских вештина. Анализира се успех и континуирано прати напредовање, предузимају се мере подршке у складу са планираним активностима и остварује комуникација са породицама.

Школа је препознала важност сарадње са актерима из окружења и у том циљу поред редовне и обавезне сарадње са установама здравствене и социјалне заштите, сарађује и са осталим партнерима који у заједничким напорима доприносе унапређивању квалитета подршке за децу којој је потребно. Континуитет у сарадњи резултира и

обухватом деце из осетљивих група и њихово редовно похађање наставе.

Запажа се и отвореност Школе у сарадњи са локалним невладиним организацијама у заједничком напору унапређивања квалитетног образовања за сву децу.

Функционишу тимови за подршку ученицима у прилагођавању школском животу, заједно планирају и реализују активности из различитих домена рада са ученицима. Препознаје се важност међусобне сарадње свих тимова који су носиоци главних процеса у Школи, а пре свега Стручног актива за инклузивно образовање и Тима за спречавање насиља.

Понуда ваннаставних активности је у потпуности усклађена са потребама ученика и расположивим ресурсима Школе. Током целе школске године у континуитету функционишу спортске, драмске, музичке и остале секције у које се активно укључују сва деца без обзира на различитост. Иако се у градском окружењу одвијају различити садржај спортских и осталих активности, Школа је својом понудом, квалитетом и организацијом постала главни носилац свих васпитних садржаја за које су ученици заинтересовани.

Заједничке приредбе и остале манифестације су прилика да се укључе сва деца без обзира на различитост и у којима ученици са сметњама и деца из осетљивих група равноправно учествују са осталим ученицима. Њиховим прилозима и радовима се поклања посебна пажња.

Промовишу се здрави стилови живота, заштита човекове околине, конструктивно решавање проблема и уважавање различитости. Све наведене области се унапређују у редовној настави и ваннаставним активностима.

Кроз наставни рад подстиче се професионални развој ученика.

Примењује се индивидуализовани приступ за ученике из осетљивих група. Наставници прилагођавају, у складу са потребама сваког ученика коме је потребна додатна подршка, приступ у раду, методе и облик рада. Индивидуални образовни планови су сачињени за 11 ученика, од којих већина показује значајан напредак, а за мањи број ученика који спорије савлађују постављене циљеве, ревидирају се планови и даље прилагођавају исходи.

Школа доследно спроводи поступке којима прати ученичка постигнућа, организује допунску наставу, идентификује ученике са проблемима у праћењу наставе, успоставља сарадњу са родитељима и институцијама у локалној заједници које се баве овим проблемима.

Етос	Опис квалитета

Примећен је висок ниво остварености већине стандарда који се односе на област Етос. Присутно је уважавање запослених и ученика, успостављене су норме понашања и доследно се спроводе. Уочени су примери добре праксе промовисања резултата наставника и ученика у различитим областима.

Безбедност је на високом нивоу, јер су присутни сви показатељи који указују да се у Школи примењују у великој мери превентивне активности (кроз фер плеј турнире, доношење правила понашања, како на нивоу одељења тако и установе, одржавању радионица за ученике и родитеље). Уочено је да су сви актери у Школи, а нарочито ученици и родитељи веома високо проценили квалитет међуљудских односа, комуникацију и уважавање.

Развијена је сарадња на свим нивоима. Учесници у разговорима (ученици, наставници, чланови Школског одбора, чланови Савета родитеља, стручни сарадници) исказују став да постоји информисање свих о важним питањима који се односе на живот школе. Рад Ученичког парламента је подржан у прихватању и остваривању иницијатива које

проистичу из његовог рада.

Примењује се интерни систем похваљивања и награђивања и користе одређене прилике за обавештавање о награђеним ученицима и наставницима, што делује подстица У просторијама Школе преовлађују ученички радови, постери, плакати, разни продукти који потврђују њихово ангажовање у различитим областима.

Приметан је труд запослених и ученика да се школски простор учини пријатним. Организована је сарадња руководећих, стручних и саветодавних тела, као и сарадња са актерима у локалној средини. Негују се различити облици укључивања родитеља у живот Школе, њихово активно учешће је видљиво кроз припрему и реализацију одређених манифестација и приредби заједно са децом и њиховим наставницима.

Организација рада школе и руковођење	**Опис квалитета**

Планирање и програмирање у Школи међусобно су усклађени. Сви обавезни документи донети су у процедури која је прописана Законом. Развојни план установе сачињен је на основу извештаја о резултатима самовредновања и на основу извештаја о остварености стандарда образовних постигнућа.

У Школи постоји план за обезбеђивање и коришћење финансијских средстава. Директорка ефективно и ефикасно организује рад Школе. Постоји јасна организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности. Директорка, када је потребно, поставља јасне захтеве запосленима у вези са задатком и очекиваном променом у раду, а чешће су у питању заједнички договори о раду и преузимању обавеза на основу афинитета и специфичних компетенција запослених. Пример добре праксе је самоиницијативни и волонтерски рад наставника после редовног радног времена, на подршци ученицима .

Задужења запослених у Школи су распоређена у договору са наставницима. Формирана су стручна тела и тимови у складу са компетенцијама запослених. Развијен је систем информисања о свим важним питањима из живота и рада Школе.

Руковођење директорке је у функцији континуираног унапређивања рада Школе. Директорка ефикасно и ефективно руководи радом наставничког већа и учествује у раду стучних тимова. Укључује запослене у процес доношења одлука и благовремено предузима одговарајуће мере за решавање свакодневних проблема ученика, у складу са могућностима Школе и у сарадњи са релевантним тимовима. У процесу доношења одлука, директорка уважава и предлоге Савета родитеља који унапређују рад Школе. Користи различите механизме за мотивисање запослених.

У Школи функционише систем за праћење и вредновање квалитета рада. Директорка редовно остварује инструктивни увид и надзор у образовно-васпитни рад у складу са планом рада и потребама Школе. Стручни органи и тела у Школи систематски прате и анализирају успех и владање ученика.

Директорка предузима мере за унапређивање образовно-васпитног рада на основу резултата праћења и вредновања. Стручна сарадница-педагог, остварују педагошко-инструктивни рад у складу са планом рада и потребама Школе, а квалитету наставе, тимском раду, планирању и вођењу евиденције доприноси и ангажовање стручне сараднице-библиотекара. Тим за самовредновање континуирано остварује самовредновање рада Школе у складу са прописима и потребама. Лидерско деловање директорке омогућава развој Школе а посебан допринос укупном Школе даје и ангажовање педагошког саветника.

Директорка својом посвећеношћу послу и понашањем даје пример другима, показује

отвореност за промене и иницира иновације, а посебно показује поверење у запослене и њихове могућности. Подстиче целоживотно учење свих у Школи и планира лични професионални развој на основу самовредновања свог рада. Директорка развија сарадњу са другим установама, организацијама и локалном заједницом, што је као и друге, уређена област рада у овој Школи и заузела је место у програмским и планским документима.

Директорка подстиче развој Школе преговарањем и придобијањем других за остваривање заједничких циљева, а у томе јој својим лобирањем за Школу помажу многи запослени, иако област улагања у развој Школе зависи и од одговора локалне средине.

У овој области су остварени сви стандарди у највишем квалитету.

Ресурси	Опис квалитета

У Школи је у складу са нормативом запослен потребан број наставника, стручних сарадника и помоћног особља. Наставно и ненаставно особље у већем броју има потребне квалификације. Према структури, у Школи је запослен одговарајући број наставника разредне и предметне наставе.

Стручно усавршавање се одвија континуаирано, плански. Наставници су похађали већи број семинара и обука.

Према исказаним мишљењима родитеља и ученика, као и на основу прегледа, може се закључити да је школа физички безбедна и да није присутна појава насиља међу ученицима или било каквог облика угрожавања сигурности деце.

Простор у Школи је пријатан и уређен у складу са нормативом и задовољава здравствено хигијенске услове. Опремљеност наставним средствима није оптимална, и недовољно се иновира фонд класичних учила. Ситуацију поправља расположива дигитална технологија, нарочито када је наставници примењују на креативан и иновативан начин. У Школи постоје три преносива видео бима и један фиксиран, четири лаптоп рачунара и једна интерактивна табла. Наставници се договарају и сарађују да би ова средства користили оптимално. Као пример добре праксе истиче се обучавање наставника за израду и коришћење дигиталних ресурса од стране наставника техничког и информатичког образовања.

Радни простор је опремљен по прописима и садржи неопходна наставна средства. Приликом прегледа су на многим часовима кориштена расположива наставна средства, што је допринело квалитету рада.

Ресурси локалне средине у месту су оскудни, тако да су ограничене могућности у погледу активности којима би могао да се подржи наставни процес.

За одржавање часова физичке културе и спортске активности користе се спортски терени у близини Школе, који нису најбоље уређени. Проблем је представљало питање власништва између Школе и локалне заједнице, које је решено, али ипак није дошло до улагања и стварања бољих услова за бављење спортом. Услови за наставу физичког и спортске активности у зимском периоду постоје у фискултурној сали, у којој постоје и неопходне спортске справе. Поред спортских активности, ова сала се користи и за друге манифестације.

На основу свега изложеног, може се закључити да су стандарди у области ресурса успешно остварени, уз поједине недостатке који се могу мењати у наредном периоду, а највише зависе од спремности локалне заједнице да се побољшају услови рада у Школи.

Сумарна процена квалитета рада школе

У односу на захтеве који су прописани Правилником о вредновању квалитета рада установе и утврђене норме за општу оцену квалитета рада установе, Основна школа „Јован Јовановић Змај“ у Ковину, остварила је услове за извођење оцене (4).

Од укупног броја стандарда, остварено је 29, а од кључних свих петнаест. Неостварени стандард је у области Образовна постигнућа ученика који дефинише оствареност резултата на завршном испиту.

Школа је постигла висок квалитет у свим областима, простор за унапређивање је у области Постигнућа ученика. Поред примера добре праксе, приликом прегледа су уочени и пропусти који нису изражени у великој мери, али утичу на анализу и процену квалитета рада.

Кључни стандарди	1.4	2.3	2.4	2.6	3.2	4.1	5.3	5.5	6.4	7.2
Ниво остварености (1, 2, 3, 4)*	**4**	**3**	**4**	**3**	**3**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**

Додатни стандарди	2.1	2.2	2.5	2.7	3.1
Остварени стандарди	**4**	**4**	**3**	**4**	**2**

Изабрани стандарди	1.1	4.3	5.1	6.1	7.1
Ниво остварености (1, 2, 3,4)	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**

Преостали стандарди	1.2	1.3	4.2	5.2	54	6.2	6.3	6.5	7.3	7.4
Остварени стандарди	**4**	**4**	**4**	**3**	**4**	**4**	**4**	**4**	**3**	**3**

КВАЛИТЕТ РАДА ШКОЛЕ:

Општи квалитет образовне установе оцењује се оценама: 1, 2, 3 и 4, с тим да је оцена 4 највиша оцена.

☑	4	Оценом 4 оцењује се установа која остварује више од 75% свих стандарда укључујући 100% стандарда који су кључни за вредновање.
☐	3	Оценом 3 оцењује се установа која остварује више од 50% свих стандарда укључујући 75% стандарда који су кључни за вредновање.

☐	2	Оценом 2 оцењује се установа која остварује више од 30% свих стандарда укључујући 50% стандарда који су кључни за вредновање.
☐	1	Оценом 1 оцењује се установа која не остварује минимум од 30% свих стандарда укључујући 50% стандарда који су кључни за вредновање.

ОЦЕНА ОПШТЕГ КВАЛИТЕТА РАДА ШКОЛЕ ЈЕ : 4

Директор Школе је дужан да са овим Извештајем упозна, сагласно чл. 22. Правилника о вредновању квалитета рада установе све органе, запослене, ученике и родитеље, као и орган локалне самоуправе надлежан за послове образовања и васпитања, у року од 15 радних дана од дана пријема Извештаја.

На основу извештаја о спољашњем вредновању, Школа сачињава План за унапређивање квалитета рада Школе у областима дефинисаним стандардима квалитета рада, на основу кога се могу променити развојни циљеви дефинисани развојним планом и доставља га Школској управи.

Овај Извештај је сачињен у пет истоветних примерака, од којих један остаје Школи, а четири се враћају Школској управи.

Директор Школе има право да стави приговор министру просвете на овај Извештај у року од 15 дана од пријема у смислу члана 23. наведеног Правилника.

Директорка школе

Руководилац Тима

Ана Божиновић

Чланови тима:

Весна Поповић

Милан Бојанић